

ИЗВЕШТАЈ О СПРОВЕДЕНОЈ АНАЛИЗИ ЕФЕКТА НАЦРТА ЗАКОНА О ИЗМЕНИ ЗАКОНА О ПРОСВЕТНОЈ ИНСПЕКЦИЈИ

1) *Анализа постојећег стања*

Законом о изменама и допунама Закона о министарствима („Службени гласник РС“, број 116/2022) који је објављен и ступио је на снагу 22. октобра 2022. године прописано је да даном ступања на снагу истог закона Министарство просвете, науке и технолошког развоја наставља рад, у складу са делокругом утврђеним овим законом, као Министарство просвете, као и да даном ступања на снагу овог закона Министарство науке, технолошког развоја и иновација преузима од Министарства просвете, науке и технолошког развоја запослене, као и права, обавезе, предмете, опрему, средства за рад и архиву за вршење својих надлежности у области науке, технолошког развоја и иновација, утврђених овим законом.

Истим законом прописано је да Министарство науке, технолошког развоја и иновација, поред осталог, обавља послове државне управе који се односе на систем, развој и унапређење научноистраживачке делатности у функцији научног, технолошког и привредног развоја.

У члану 126. Закона о науци и истраживањима („Службени гласник РС“, број 49/19), који уређује надзор, прописано је да надзор над спровођењем одредаба овог закона врши Министарство, а да надзор над радом института из области одбране и остваривањем истраживања од значаја за одбрану врши министарство надлежно за послове одбране у сарадњи са Министарством.

Имајући у виду да Закон о изменама и допунама Закона о министарствима из октобра 2022. године прописује да послове државне управе који се односе на научноистраживачку делатност и технолошки развој обавља Министарство за науку, технолошки развој и иновације, односно исти послови нису више у надлежности Министарства просвете, ово Министарство иницира измену важећег Закона о просветној инспекцији.

Усаглашавање са одредбама новодонетог Закона о изменама и допунама Закона о министарствима извршиће се тако што ће се речи „науке и истраживања“, из члана 2. став 1. Закона о просветној инспекцији брисати, тако да ће наведени став гласити: „просветна инспекција у вршењу инспекцијског надзора испитује примену закона и других прописа у области предшколског, основног и средњег образовања и васпитања, образовања одраслих, дуалног образовања, високог образовања, уџбеника, ученичког и студентског стандарда и Националног оквира квалификација“.

2) *Утврђивање циљева*

Циљ овог закона је адекватно функционисање надзора у области просвете и области науке, технолошког развоја и иновација.

Показатељи учинка на основу којих ће се мерити ниво остварености циља су:

- ангажовање једног запосленог на пословима надзора у области науке, технолошког развоја и иновација до краја 2023. године

- планираних и реализованих око 20 редовних инспекцијских надзора предвиђених у годишњем Плану надзора за 2024. годину.

3) Анализа управљачких ефеката

Дописом Министарства просвете, број 011-00-78/2023-12 од 31. марта 2023. године, достављен је Републичком секретаријату за јавне политике на мишљење Предлог закључка којим се предлаже спровођење јавне расправе о Нацрту закона о измени Закона о просветној инспекцији.

Републички секретаријат за јавне политике се дописом број: 011-00-62/2023-02 од 4. априла 2023. године изјаснио да нема примедба на текст достављеног материјала.

Истим дописом је наведено, да имајући у виду да се Нацртом закона о измени Закона о просветној инспекцији предлаже да просветна инспекција више не врши надзор над применом закона и других прописа „у области науке и истраживања“, те да се овим предлогом битно мења надлежност просветне инспекције, као и да се поставља питање ко ће и на који начин вршити надзор у области науке и истраживања, Републички секретаријат за јавне политике се изјаснио да је у поступку прибављања мишљења на Нацрт закона потребно Секретаријату доставити Извештај о спроведеној анализи ефеката Нацрта закона, као и да наведени извештај треба нарочито да садржи информације о томе која институција преузима надзор над применом закона и других прописа из области науке и истраживања, као и да ли та институција има капацитете за вршење тог посла, односно на који ће начин ангажовати капацитете, ако их тренутно не поседује, као и информације о томе како ће решења утицати на циљне групе на које се примењују закони и други прописи из ове области и на само Министарство науке, технолошког развоја и иновација.

Овом министарству је такође указано да је у поступку прибављања мишљења на Нацрт закона потребно прибавити и мишљење Министарства науке, технолошког развоја и иновација.

У наведеном поступку прибављања мишљења на Нацрт закона о измени Закона о просветној инспекцији, Министарству науке, технолошког развоја и иновација достављен је Нацрт закона са Образложењем, ради давања мишљења, као и мишљење Републичког секретаријата за јавне политике број: 011/00-62/23-02 од 4. априла 2023. године.

Министарство науке, технолошког развоја и иновација се изјаснило да нема примедби на Нацрт закона о измени Закона о просветној инспекцији, са Образложењем, дописом број: 011- 00-19/2023-04 од 20. априла 2023. године.

У вези мишљења Републичког секретаријата за јавне политике, Министарство науке, технолошког развоја и иновација се изјаснило да је Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места број: 110-00-8/2022-01 од 20. јануара 2023. године предвидело једно радно место за надзор над радом организација чије је финансирање у надлежности Министарства. Наведени послови у оквиру наведеног радног места обухватају припрему Плана надзора, динамику и обављање послова спровођења надзора, предлагање мера за отклањање неправилности и одређивање рока за њихово отклањање и праћење и извештавање о спровођењу предложених мера.

Министарство науке, технолошког развоја и иновација се истим дописом изјаснило да има капацитете за обављање послова надзора у области науке и истраживања.

Министарство просвете је у претходном периоду са Министарством науке, технолошког развоја и иновација одржало састанке у поступку примопредаје послова.

У вези инспекцијског надзора, на наведеним састанцима, Министарству науке, технолошког развоја и иновација стављен је на располагање План инспекцијског надзора за 2023. годину Министарства просвете, у делу који се односи на научноистраживачке институте, са контролном листом, који је усвојила Координациона комисија Владе за инспекцијски надзор, један запослени, предмети, као и свака друга неопходна подршка.

Послове инспекцијског надзора над радом научноистраживачких института просветна инспекција је отпочела доношењем Закона о изменама и допунама Закона о просветној инспекцији који је ступио на снагу 5. јануара 2022. године.

У вези питања како ће решења утицати на циљне групе на које се примењују закони и други прописи из ове области и на само Министарство науке, технолошког развоја и иновација, предложено решење би требало дати позитивне ефекте и виши квалитет надзора.

Имајући у виду да просветна инспекција врши управни инспекцијски надзор, односно контролише примену закона и других прописа у области образовања, Министарство за науку, технолошки развој и иновације може поред управног надзора, вршити као носилац делатности и послова државне управе који се односе на систем, развој и унапређење научноистраживачке делатности у функцији научног, технолошког и привредног развоја, и контролу квалитета рада научноистраживачких института чије је пословање у делокругу тог министарства.